

کد درس: ۱۱۸

<p>دروس پیش نیاز: روان شناسی تربیتی (۱۱۴)</p>	نظری	پایه	نوع واحد	تعداد واحد: ۲	<p>عنوان درس به فارسی: مبانی و اصول برنامه ریزی درسی</p> <p>عنوان درس به انگلیسی: Foundation and Principles of Curriculum Planning</p>
	عملی			اصلی	
	نظری ★	تخصصی			
	عملی			اختیاری	
	نظری	اختیاری			
	عملی			اختیاری	
	نظری	اختیاری			
	عملی			اختیاری	
<p>آموزش تکمیلی عملی: ☐ دارد ☒ ندارد</p> <p>☐ سفر علمی ☐ کارگاه ☐ آزمایشگاه ☐ سمینار</p>					

اهداف درس:

انتظار می رود دانشجویان با گذراندن این درس از مبانی فلسفی، فرهنگی، اجتماعی و روان شناختی برنامه های درسی آگاهی یافته و تاثیر هر یک دیدگاه های مختلف در این زمینه را بر تهیه و تدوین برنامه های درسی مختلف تحلیل نمایند. همچنین بتوانند با اشراف بر مفاهیم مختلف برنامه ریزی درسی، با انواع، اصول، روشها، طراحی و الگوهای مختلف در حوزه برنامه درسی و تقسیم بندی های آنها آشنا شوند و بتوانند مسائل مختلف در این حوزه را تبیین، تفسیر و تحلیل کنند. همچنین از سیر تحولات برنامه های درسی در جهان و ایران در سطوح آگاهی یابند.

سرفصل ها:

۱. مفهوم شناسی برنامه درسی

- تعریف مفاهیم برنامه درسی، برنامه ریزی درسی و برنامه ریزی آموزشی و ارتباط آن ها با یکدیگر
- انواع برنامه درسی شامل برنامه درسی رسمی (برنامه درسی قصد شده، برنامه درسی، اجرا شده و، برنامه درسی کسب شده)
- برنامه درسی پنهان، برنامه درسی مغفول،
- تاریخچه برنامه ریزی درسی در جهان (صاحب نظران مطرح، و دیدگاه های آن ها در خصوص مراحل برنامه ریزی درسی)
- تاریخچه برنامه ریزی درسی در ایران

۲. مبانی برنامه درسی

- مبانی فلسفی برنامه درسی
- مبانی روانشناختی برنامه درسی
- مبانی جامعه شناختی برنامه درسی
- مبانی دینی برنامه درسی
- تصمیم گیرندگان برنامه درسی و عوامل تأثیر گذار

۳. رویکردهای برنامه درسی

- رویکرد مبتنی بر موضوعات درسی و رشته های علمی
- رویکرد مبتنی بر صلاحیت ها و شایستگی های خاص
- رویکرد مبتنی بر نیازها و علائق فراگیران
- رویکردهای مبتنی بر نقش ها و فعالیت اجتماعی

الف) کارآیی اجتماعی

ب) باز سازی اجتماعی

۴. فرآیند برنامه ریزی درسی

- نیاز سنجی و مراحل آن
- تدوین اهداف برنامه درسی (اصول حاکم بر انتخاب اهداف، سطوح اهداف، انواع هدف ها)
- محتوا و فعالیت های یادگیری (مفهوم محتوا ، اصول حاکم بر انتخاب محتوا ،الگوهای سازماندهی محتوای برنامه درسی ،اصول حاکم بر سازماندهی محتوا)
- اجرای برنامه درسی (عوامل موثر بر اجرا، آماده سازی معلمان، شرایط و زمینه های موجود)
- ارزشیابی برنامه درسی (مفهوم ارزشیابی، کارکردهای ارزشیابی ،الگوهای ارزشیابی از برنامه درسی)

۵. پژوهش در برنامه درسی

- تحلیل محتوا
- پژوهش تاریخی
- پژوهش تطبیقی

۶. اصلاح و تغییر در برنامه درسی

- عوامل مؤثر بر تغییر در برنامه درسی
- ضرورت اصلاح و تغییر در برنامه درسی
- مراحل تغییر، بازنگری و اصلاح برنامه درسی

۷. روندهای جدید در برنامه درسی

- جهانی شدن و تأثیر بر برنامه های درسی
- بین المللی کردن برنامه های درسی

۸. اسناد برنامه درسی جمهوری اسلامی ایران

- سند تحول بنیادین

- سند برنامه درسی ملی

کار عملی: بررسی و نقد یکی از موضوعات درسی مدارس بر اساس مباحث طرح شده در کلاس و ارائه

گزارش

ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی		میان ترم	ارزشیابی مستمر
	عملکردی	نوشتاری		

		★		
--	--	---	--	--

منابع اصلی:

- فتحی واجارگاه، کوروش (۱۳۸۸). *اصول و مفاهیم برنامه‌ریزی درسی*. چاپ اول، تهران: انتشارات بال.
- یارمحمدیان، محمد حسین (۱۳۹۰). *اصول برنامه‌ریزی درسی*. تهران: انتشارات یادواره کتاب.

منابع برای مطالعه بیشتر:

- جی، گالن؛ سیلور و الکساندر (۱۳۹۱). *برنامه‌ریزی درسی برای تدریس و یادگیری بهتر*. ترجمه دکتر غلامرضا خوی نژاد. تهران: انتشارات سمت و مشهد: آستان قدس رضوی.
- ملکی، حسن (۱۳۹۱). *مقدمات برنامه‌ریزی درسی*. تهران: انتشارات سمت.
- ملکی، حسن (۱۳۸۶). *برنامه‌ریزی درسی (راهنمای عملی)*. مشهد: انتشارات پیام اندیشه. چاپ هشتم.
- فتحی واجارگاه، کوروش (۱۳۸۶). *برنامه درسی: به سوی هویت‌های جدید*. تهران: انتشارات آبیژ.
- اورنشتاین، الن سی؛ هانکینز، فرانسیس پی (۱۳۸۴). *مبانی، اصول و مسائل برنامه درسی*. ترجمه قدسی احقر. تهران: انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات.

۱. Mcneil, J.D. (۲۰۰۶). *Contemporary curriculum in thought and action*. publisher willy & sons.
۲. Curriculum, Foundations, Principles and Issues. Ornstein, Prentice Hall PTR. (۲۰۰۴).
۳. Routledge, R.B. (۲۰۰۷). *Principles of curriculum planning and development*. Arise Publishers & Distributors. New York and London.

وبگاه مجلات داخلی ISC مرتبط با موضوع:

مطالعات برنامه درسی <http://www.icsa.org.ir/quarter/>

اندیشه‌های نوین تربیتی <http://www.noormags.com/view/fa/magazinenummer/> ۳۰۵۲۵

فصلنامه تعلیم و تربیت <http://rie.ir/>

نوآوری‌های آموزشی <http://oerp.medu.ir>

دانشور رفتار <http://journals.shahed.ac.ir/daneshvarraftar/psychology/>

پژوهش‌نامه مبانی تعلیم و تربیت دانشگاه فردوسی مشهد <http://jm.um.ac.ir/index.php/psychology>

پژوهش‌های برنامه درسی <http://jcr.shirazu.ac.ir>

وبگاه مجلات خارجی ISI مرتبط با موضوع:

Title: International Journal of Art & Design Education, **ISSN:** ۱۴۷۶-۸۰۶۲, **Publisher's**

Name: Blackwell Publishing, **Country:** England

[http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/\(ISSN\)1476-8070](http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/(ISSN)1476-8070)

Title: International Journal of Technology and Design Education, **ISSN:** ۰۹۵۷-۷۵۷۲,

Publisher's Name: Springer, **Country:** Netherlands,

<http://www.springerlink.com/content/10.2912>.

Title: Journal Of Curriculum Studies, **ISSN:** ۲۲-۲۷۲, **Publisher's Name:** Routledge Journals,

Taylor & Francis Ltd, **Country:** England, <http://www.tandfonline.com/loi/teus20>

Title: Journal of Religion, **ISSN:** ۲۲-۴۱۸۹, **Publisher's Name:** University Chicago Press,
Country: United States .

http://www.jstor.org/action/showPublication?journalCode=jreligion

Title: British Journal of Religious Education, **ISSN:** ۱۴۱-۶۲۰۰, **Publisher's Name:** Routledge
Journals, Taylor & Francis Ltd, **Country:** England

http://onlinelibrary.wiley.com/journal/۱۰,۱۱۱۱/%۲۸ISSN%۲۹۲۰۴۴-۸۳۵X

پایگاه های داخلی:

حوزه <http://www.hawzah.net/fa/default.html>

مگ ایران www.magiran.com

پایگاه های اطلاعات علمی <http://www.sid.ir/>

مرکز اطلاعات علمی <http://www.irandoc.ac.ir/irandoc/irandoc.html>

پورتال جامع علوم انسانی <http://www.ensani.ir/>

پایگاه های خارجی:

Elsevier <http://www.sciencedirect.com/>

Oxford <http://www.oxfordjournals.org/>

Wiley-InterScience [http://onlinelibrary.wiley.com/?CRETRY=۱&SRETRY=.](http://onlinelibrary.wiley.com/?CRETRY=۱&SRETRY=)

Ebsco

<http://web.ebscohost.com/views/static/html/Error.htm?aspxerrorpath=/ehost/search/advanced>

ISI <http://ip-science.thomsonreuters.com/mjl/>

Proquest <http://proquest.umi.com/pqdweb?RQT=۳۰۶&TS=۱۳۰۶۶۸۰۹۹۹ & clientId=۶۱۵۹۰ &cfc=۱>